АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOR, SOCIAL RELATIONS AND TOURISM
LAW FACULTY

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Конкурентне право»

Розробник:
Біда К.М., кандидат юридичних наук, доцент, кафедри цивільного, трудового та господарського права.

Спеціальність: D 8 Право
Освітній рівень: II (магістр)
Категорія дисципліни: вибіркова
Кількість кредитів: 3
Рік підготовки: I (II семестр програми)

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про правову природу, предмет, систему та джерела конкурентного права, організаційно-правові засади державної політики у сфері захисту економічної конкуренції, правовий статус суб'єктів конкурентних правовідносин, механізми визначення монопольного становища, кваліфікації зловживань ним та антиконкурентних узгоджених дій, порядок здійснення контролю за економічною концентрацією, а також правові засади протидії недобросовісній конкуренції та притягнення до відповідальності за порушення конкурентного законодавства, включаючи міжнародно-правові аспекти цієї діяльності, а також розвитку практичних навичок застосування норм міжнародного та національного законодавства у сфері захисту економічної конкуренції, вміння аналізувати правовідносини щодо монопольного становища, узгоджених дій, концентрації та недобросовісної конкуренції, готувати процесуальні документи, оцінювати перспективи оскарження рішень Антимонопольного комітету України, здійснювати правову оцінку договорів і правовстановлюючих документів та приймати юридично обґрунтовані рішення у сфері конкурентного права.

Формулювання мети ґрунтується на положеннях робочої програми, відповідно до яких дисципліна спрямована на засвоєння базових категорій конкурентного права, вивчення системи джерел правового регулювання відносин у сфері захисту економічної конкуренції, розуміння правових засад державної конкурентної політики, статусу Антимонопольного комітету України та суб'єктів господарювання, процедури визначення меж товарних ринків та монопольного становища, особливостей кваліфікації зловживань, узгоджених дій та концентрації, а також формування здатності кваліфіковано застосовувати правові інструменти для захисту економічної конкуренції в національному та міжнародному контексті.

Очікувані результати навчання (програмні результати)

Після опанування навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз трудового права, права соціального забезпечення та інших галузей права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у соціально-трудовій та інших сферах професійної діяльності.

Загальна характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Конкурентне право» належить до циклу вибіркових компонентів професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 Право. Вивчення дисципліни спрямоване на формування системного розуміння правової природи, предмета, системи та джерел конкурентного права, організаційно-правових засад державної політики у сфері захисту економічної конкуренції, правового статусу суб'єктів конкурентних правовідносин, а також механізмів визначення монопольного становища та кваліфікації порушень конкурентного законодавства. Дисципліна поглиблює знання про товарний ринок та монопольне становище, зловживання монопольним становищем, антиконкурентні узгоджені дії, правове регулювання економічної концентрації, недобросовісну конкуренцію, міжнародно-правові акти у сфері захисту конкуренції, порядок притягнення до відповідальності за порушення конкурентного законодавства, а також усвідомлення ролі юриста у забезпеченні ефективного захисту економічної конкуренції, утвердженні принципів справедливості, балансу інтересів, верховенства права та добросовісності у сфері конкурентних відносин.

У процесі опанування дисципліни здобувачі вищої освіти засвоюють теоретичні засади конкурентного права, систему його правових джерел (міжнародні договори, національне законодавство, підзаконні нормативно-правові акти), правові форми реалізації державної конкурентної політики, особливості правового регулювання статусу Антимонопольного комітету України, суб'єктів господарювання та груп суб'єктів господарювання, процедури визначення меж товарних ринків, розрахунку частки суб'єкта господарювання на ринку, кваліфікації монопольного становища, цінових та нецінових форм зловживання ним, видів антиконкурентних узгоджених дій, порядку надання дозволу на узгоджені дії та концентрацію, а також порядку притягнення до відповідальності за порушення конкурентного законодавства як в Україні, так і за кордоном. Значна увага приділяється формуванню практичних навичок застосування норм законодавства про захист економічної конкуренції, аналізу судової практики у справах про зловживання монопольним становищем та антиконкурентні узгоджені дії, підготовки заяв, скарг, заперечень, клопотань та інших процесуальних документів, оцінки правомірності дій учасників конкурентних правовідносин, дотримання вимог чинного законодавства, розвитку аналітичного мислення, комунікативних навичок ведення правової роботи, відповідальності та готовності до кваліфікованого виконання професійних завдань у сфері правового забезпечення захисту економічної конкуренції.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та інституційна основа конкурентного права. Модуль присвячений вивченню поняття, предмета та системи конкурентного права, його місця в системі права України, співвідношення з господарським, адміністративним та цивільним правом, принципів конкурентного права, системи джерел конкурентного права, законодавства України про захист економічної конкуренції та міжнародно-правових актів у сфері захисту конкуренції; поняття та завдань конкурентної політики, суб'єктів її формування

та реалізації, правового статусу, структури та повноважень Антимонопольного комітету України, територіальних відділень АМКУ, взаємодії АМКУ з іншими органами державної влади та міжнародного співробітництва у сфері захисту конкуренції; суб'єктів конкурентних правовідносин, зокрема суб'єктів господарювання, груп суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування, АМКУ як органу контролю та інших учасників конкурентних правовідносин.

Змістовий модуль 2. Монопольне становище та обмежувальні конкурентні дії. Модуль присвячений вивченню поняття товарного ринку, визначення його меж (товарних та географічних), бар'єрів вступу на ринок, розрахунку частки суб'єкта господарювання на ринку, методів оцінки стану конкуренції на ринку, поняття та критеріїв монопольного (домінуючого) становища; поняття зловживання монопольним становищем, цінових форм зловживання (монопольно висока ціна, монопольно низька ціна, цінова дискримінація), нецінових форм зловживання, критеріїв кваліфікації зловживання, правових наслідків зловживання монопольним становищем та судової практики у справах про зловживання монопольним становищем; поняття та правових ознак узгоджених дій, їх видів (горизонтальні, вертикальні, змішані), типових форм антиконкурентних узгоджених дій (фіксування цін, поділ ринків, обмеження виробництва, змова на торгах), умов надання дозволу на узгоджені дії та відповідальності за антиконкурентні узгоджені дії.

Змістовий модуль 3. Контроль концентрації та недобросовісна конкуренція. Модуль присвячений вивченню поняття та видів економічної концентрації, порогових критеріїв для отримання дозволу АМКУ, порядку подання та розгляду заяви про надання дозволу на концентрацію, умов надання дозволу, правових наслідків концентрації без дозволу та особливостей контролю концентрації в умовах воєнного стану; поняття та правової природи недобросовісної конкуренції, її співвідношення з антиконкурентними діями, форм недобросовісної конкуренції (неправомірне використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковки, поширення неправдивих або неповних відомостей, дискредитація суб'єкта господарювання, неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці); видів порушень конкурентного законодавства, повноважень АМКУ щодо притягнення до відповідальності, штрафів та їх розмірів, примусового поділу суб'єктів господарювання, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення конкурентного законодавства, оскарження рішень АМКУ, відшкодування шкоди, завданої порушенням конкурентного законодавства, та судової практики.